

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1988-1989

5 OKTOBER 1989

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer M. Olivier C.S. —

**houdende invoering van een recht op opleiding
voor structureel werklozen**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Er dient vastgesteld te worden dat, niettegenstaande de gunstige evolutie van de tewerkstelling van de laatste jaren en niettegenstaande alle reeds gedane inspanningen ter bestrijding van de werkloosheid, er een belangrijke „harde kern” is ontstaan in het werklozenbestand. Het betreft mensen die al ruim een jaar werkloos zijn en waarvan de kansen op een baan ook in de toekomst somber moeten worden ingeschat.

1. Omvang van de structurele werkloosheid in Vlaanderen

In 1988 is de werkloosheid gedaald met 8,7 ten honderd. Indien men de oudere werklozen die niet meer ingeschreven zijn als werkzoekenden, buiten beschouwing laat, is de daling zelfs 11,6 ten honderd.

Vooraf de jeugdwerkloosheid neemt af. In de hogere leeftijdsklassen, en vooral vanaf 45 jaar, is de daling veel geringer. Het aantal vrouwelijke werklozen van meer dan 45 jaar is op jaarbasis zelfs toegenomen. Het proportioneel aandeel van de vrouwen in de werkloosheid stijgt continu. Dit aandeel bedraagt voor 1988 65,4 ten honderd van de totale werkloosheid, tegen 64,3 ten honderd voor 1987.

61 ten honderd van de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen is langer dan een jaar werkloos. Bij de vrouwelijke uitkeringsgerechtigde volledig werklozen is 64,6 ten honderd langer dan een jaar werkloos, bij de mannen is dit 54,1 ten honderd.

Uit onderstaande tabel blijkt dat vooral de vrouwen getroffen worden door langdurige werkloosheid.

Tabel 1 — Procentuele verdeling volgens geslacht en inactiviteitsduur van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen — toestand op 1 maart 1989

Inactiviteitsduur	Mannen	Vrouwen	Totaal
— 1 jaar	45,9	35,4	38,9
1-2 jaar	16,5	16,3	16,4
2 jaar en meer	37,6	48,3	44,7
Totaal	100	100	100

Bron : Kabinet Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, 1989.

2. Relatie structurele werkloosheid — studieniveau

Er bestaat ongetwijfeld een verband tussen de structurele werkloosheid en het opleidingsniveau van de betrokkenen.

Bijna 50 ten honderd van de werklozen met een inactiviteitsduur van 1 jaar en meer heeft slechts lager onderwijs gevolgd. Globaal genomen heeft ongeveer 74 ten honderd van deze werklozen niet meer dan lager secundair onderwijs genoten terwijl minder dan 4 ten honderd een diploma bezit van hoger onderwijs (al dan niet universitair).

Tabel 2 — Verdeling volgens gedane studies en geslacht van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen met een inactiviteitsduur van 1 jaar en meer in het Vlaamse Gewest — toestand in maart 1989

Gedane studies	Mannen	%	Vrouwen	%	Totaal	%
Lager onderwijs	19.641	60,8	33.687	44,6	53.328	49,5
Lager secundair onderwijs	5.913	18,3	20.870	27,6	26.783	24,8
— algemeen vormend	(1.468)	(4,5)	(4.907)	(6,5)	(6.375)	(5,9)
— technisch onderwijs	(1.698)	(5,3)	(3.012)	(4,0)	(4.710)	(4,4)
— beroepsonderwijs	(2.747)	(8,5)	(12.951)	(17,1)	(15.698)	(14,5)
Hoger secundair onderwijs	2.351	7,3	15.084	20,0	17.435	16,2
— algemeen vormend	(1.050)	(3,3)	(2.629)	(3,5)	(3.679)	(3,4)
— technisch onderwijs	(1.023)	(3,2)	(5.402)	(7,2)	(6.425)	(6,0)
— beroepsonderwijs	(278)	(0,8)	(7.053)	(9,3)	(7.331)	(6,8)
Hoger niet-universitair onderwijs	750	2,3	2.627	3,5	3.377	3,1
Universitair onderwijs	344	1,1	446	0,6	790	0,7
Andere	3.332	10,3	2.781	3,7	6.113	5,7
Totaal :	32.331	100	75.495	100	107.826	100

3. Noodzaak van een globaal actieplan ter bestrijding van de structurele werkloosheid

Het blijkt dat de structurele werklozen die categorieën van mensen zijn die weinig weerbaarheid hebben op de arbeidsmarkt. Juist deze zwakke categorie heeft specifieke aandacht nodig via maatregelen die tot doel hebben de (her)intrede van de structureel werklozen in het arbeidsproces te vergemakkelijken en te bespoedigen. Wij zijn van oordeel dat een gerichte bij- of omscholing van de structureel werklozen hierbij van primordiaal belang is.

Reeds eerder hebben wij een wetsvoorstel ingediend dat ertoe strekte om de individuele inspanning tot bijscholing van de werkloze te koppelen aan de collectieve inspanning tot tewerkstelling — rechtstreeks of via stimulerende maatregelen aan de privé- en gesubsidieerde sector — vanwege de overheid (Kamer van Volksvertegenwoordigers Stuk 590 (1988-1989) – Nr. 1).

In zijn advies bij dit wetsvoorstel heeft de Raad van State gesteld dat de nationale wetgever slechts bevoegd is voor een fractie van het geheel van de in het wetsvoorstel voorgestelde maatregelen (Kamer van Volksvertegenwoordigers Stuk 590 (1988-1989) – Nr. 2). De belangrijkste daarvan is de vrijstelling, in voorkomend geval de vermindering, van de sociale zekerheidsbijdragen, die wordt verleend aan werkgevers die werklozen in dienst nemen die voldoen aan een aantal voorwaarden. De concrete uitwerking van die voorwaarden heeft betrekking op de exclusieve bevoegdheden van de Gemeenschappen en de Gewesten, met name de beroepsopleiding en -bijscholing, de arbeidsbemiddeling en de wedertewerkstelling van uitkeringsgerechtigde volledig werklozen.

Volgens de Raad van State is het dan ook wenselijk dat deze aangelegenheid geregeld wordt door een samenwerkingsakkoord tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten. Daarin zou dan de te volgen procedure kunnen uitgestippeld worden volgens welke ieder van de partijen haar aandeel in het actieplan levert.

Aldus zou volgens de Raad van State „bij voorbeeld kunnen overeengekomen worden dat de Staat de grondslag van de regeling legt door in een wet de vrijstelling of vermindering van de werkgeversbijdragen op te nemen in hoofde van de werklozen die worden tewerkgesteld volgens de voorwaarden overeengekomen in het voormelde akkoord en vastgelegd bij wet, decreet en in voorkomend geval uitvoeringsbesluit door de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten”.

Het voorstel van decreet dat wij heden indienen, heeft tot doel deze decretale regeling voor Vlaanderen tot stand te brengen.

M. OLIVIER

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt in artikelen 59bis en 107quater van de Grondwet bedoelde aangelegenheden.

Artikel 2

Onder structureel werklozen wordt in dit decreet verstaan, diegenen die aldus bepaald zijn in artikel 1 van de wet [. . .] tot opslorping van de structurele werkloosheid en herintegratie van langdurige werklozen.

Onder samenwerkingsakkoord wordt in dit decreet verstaan, het akkoord dat overeenkomstig artikel 92bis, § 1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ingevoegd bij de wet van 8 augustus 1988, gesloten is tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten, met het oog op het opzetten van een actieplan ter bestrijding van de structurele werkloosheid.

Artikel 3

De structureel werklozen hebben recht op een opleiding binnen een termijn van zes maanden volgend op hun aanvraag bij de subregionale tewerkstellingsdienst .

Artikel 4

De in artikel 3 genoemde opleiding moet voldoen aan de volgende voorwaarden :

1. de opleiding moet ten minste vijfhonderd uren omvatten en de opleidingsperiode moet ten minste zes maanden duren ;
2. de programma's moeten erkend zijn door een daartoe in de Gemeenschappen opgerichte Erkeningscommissie ; de samenstelling en de werkwijze van deze Erkeningscommissie wordt bepaald door de daartoe bevoegde Gemeenschapsminister ;
3. van de sub 1 vermelde voorwaarden kan door de Erkeningscommissie met een twee derde meerderheid worden afgeweken.

Artikel 5

Aan de personen die een in artikel 3 genoemde opleiding hebben gevolgd, wordt, door bemiddeling van de subregionale tewerkstellingsdienst, binnen drie maanden na het einde van de opleiding, werk aangeboden.

Onder werk wordt verstaan een voltijdse arbeidsovereenkomst voor de duur van minimum twaalf maanden in de privé- of openbare sector, behoudens de uitzondering bepaald in artikel 2, § 2 van de wet van [. . .] tot opslorping van de structurele werkloosheid en herintegratie van langdurig werklozen.

Op verzoek van de werknemer mag het aantal arbeidsuren evenwel beperkt worden tot minimum een halftijdse betrekking met vast uurrooster.

Aan de werknemer dient ten minste de beginwedde van de overeenkomstige functie in de betrokken sector te worden toegekend.

Artikel 6

De betrekkingen in de programma's voor wedertewerkstelling van de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen of van de daarmee gelijkgestelde personen, worden voor ten minste een derde bekleed door structureel werklozen in de zin van artikel 1 van de wet van [. . .] tot opslorping van de structurele werkloosheid en herintegratie van langdurige werklozen.

Artikel 7

In overeenstemming met het in artikel 2 genoemde samenwerkingssakkoord treedt dit decreet in werking op dezelfde datum als de wet van [. . .] tot opslorping van de structurele werkloosheid en herintegratie van langdurige werklozen.

Het toepassingsgebied ratione personae van dit decreet is, in overeenstemming met het samenwerkingssakkoord, dit bepaald in artikel 8, §§ 1 tot 3 van de wet van [. . .] tot opslorping van de structurele werkloosheid en herintegratie van langdurige werklozen.

M. OLIVIER

J. ANSOMS

J. DE ROO

C. MARCHAND

L. NELIS-VAN LIEDEKERKE

J. VAN HECKE
